

กสม. ๒

รายงานผลการตรวจสอบ
การลงทะเบียนนุชยชน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

วันที่ ๒๙ เดือน มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๔

รายงานผลการตรวจสอบ ที่ ๑๑๕/๒๕๖๔

เรื่อง สิทธิในกระบวนการยุติธรรม กรณีกล่าวอ้างว่าพนักงานสอบสวนดำเนินคดีล่าช้า

ผู้ร้อง [REDACTED]

ผู้ถูกร้อง พนักงานสอบสวน สถานีตำรวจนครบาลเมือง ที่ ๑
พนักงานสอบสวน สถานีตำรวจนครบาลสำนักทอง ที่ ๒

๑. ความเป็นมา

ผู้ร้องได้ร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามคำร้องที่ ๑๒๕/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๓ กล่าวอ้างว่า ผู้ร้องเป็นผู้ต้องขังอยู่ที่เรือนจำ [REDACTED] จังหวัดระยอง ในคดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ระหว่างถูกคุมขังในคดีดังกล่าว ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้อวยัดตัวผู้ร้องไว้ดำเนินคดีในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ตามหมายจับศาลจังหวัดระยอง [REDACTED] ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้อวยัดตัวผู้ร้องไว้ดำเนินคดีในความผิดเกี่ยวกับเครื่องกระสุนปืน เมื่อปี ๒๕๖๑ ซึ่งผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้เข้าสอบสวนและแจ้งข้อกล่าวหาแก่ผู้ร้องแล้ว แต่ปัจจุบันผู้ถูกร้องทั้งสองยังไม่ได้ทำความเห็นพร้อมสรุปสำนวนการสอบสวนส่งไปยังพนักงานอัยการเพื่อพิจารณา ตามกฎหมายแต่อย่างใด จึงขอให้ตรวจสอบและเร่งรัดติดตามความคืบหน้าทางคดี

๒. การพิจารณาคำร้องเบื้องต้น

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพิจารณาจากข้อเท็จจริงเบื้องต้นแล้วเห็นว่า พฤติกรรมตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้างเป็นประเดิมเกี่ยวกับสิทธิในกระบวนการยุติธรรม ซึ่งอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖

๓. การตรวจสอบ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้มอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตรวจสอบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ และระเบียบคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการในการตรวจสอบการละเมิดสิทธิมนุษยชน พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยพิจารณาจากการซึ่งแจงข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน ดังต่อไปนี้

(๑) หนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมของผู้ร้อง ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๓ ถึงสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(๒) หนังสือเรื่องจำ [REDACTED] ที่ ยช ๐๗๕๗/๒๕๒ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๔ ถึงเลขานุการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(๓) หนังสือสถานีตำรวจนครบาลสำนักทอง ที่ ตช ๐๐๑๗.๙๙/๑๑๕ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ถึงเลขานุการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(๔) บันทึกการให้ถ้อยคำของผู้ร้องต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๖๔ ณ เรือนจำ [REDACTED] อำเภอป้านค่าย จังหวัด-rayong

(๕) บันทึกการลงพื้นที่ตรวจสอบข้อเท็จจริงของพนักงานเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๗ - ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๔ ณ เรือนจำ [REDACTED] สถานีตำรวจนครบาลเมือง ระยอง และสถานีตำรวจนครบาลสำนักทอง จังหวัดระยอง

(๖) บันทึกการสนทนาระหว่างผู้ถูกร้องทั้งสองกับพนักงานเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ผ่านแอปพลิเคชันไลน์ (Line) เมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๖๔ วันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๔ วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๔ วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๔ และวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๔ ประกอบเอกสารที่ส่งมาด้วย ดังนี้

๖.๑) หมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุด คดีหมายเลขแดงที่ อ.๔๓๐/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๔

๖.๒) หนังสือที่ [REDACTED] ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๔ ถึงอัยการ จังหวัดระยอง

๔. ความเห็นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้พิจารณาคำร้อง ข้อเท็จจริงฝ่ายผู้ร้อง ฝ่ายผู้ถูกร้อง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งบทบัญญัติของกฎหมายและหลักสิทธิมนุษยชนที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังในเบื้องต้นได้ว่า ผู้ร้องเป็นนักโทษเด็ดขาดถูกจำคุกอยู่ที่เรือนจำกลางระยอง ตามคำพิพากษา

ของศาลจังหวัดระยอง คดีหมายเลขแดงที่ [REDACTED] นความผิดฐานชิงทรัพย์และความผิดต่อพระราชนูญต่ออาชญากร เป็นเครื่องกระสุนปืนวัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาชญากร พ.ศ. ๒๕๙๐ กำหนดโทษจำคุก ๕ ปี ๖ เดือน ๑๘ วัน และนับโทษต่อในคดีหมายเลขแดงที่ [REDACTED] ในความผิดฐานชิงทรัพย์ กำหนดโทษจำคุก ๓ ปี ๒ เดือน ๑๒ วัน โดยผู้ร้องมีกำหนดพ้นโทษในปี ๒๕๗๐ ในระหว่างที่ถูกดำเนินคดีดังกล่าวตน สถานีตำรวจนครนิคมพัฒนา โดยการร้องขอของผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้มีหนังสือ [REDACTED] ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๒ ถึงผู้บัญชาการเรื่องจำข้อหาดังตัวผู้ร้องไว้ดำเนินคดีในข้อหาลักทรัพย์ที่ใช้หรือมีไว้เพื่อสาธารณประโยชน์เท่านั้น ในกลางคืนโดยใช้ยานพาหนะ เพื่อสะดวกแก่การกระทำการพิเศษในการพาทรัพย์นั้นไปหรือเพื่อให้พ้นจาก การจับกุม หรือรับจากโจร ตามหมายจับศาลจังหวัดระยอง [REDACTED] ลงวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๑ เหตุเกิดเมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๑ จากนั้น ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้เข้าแจ้งข้อกล่าวหา และแจ้งสิทธิตามกฎหมายแก่ผู้ร้องที่เรื่องจำ [REDACTED] เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๔ ซึ่งผู้ร้องได้ให้การรับสารภาพตลอดข้อกล่าวหา และผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้ส่งลายพิมพ์นิวมือของผู้ร้องไปตรวจสอบ ประวัติที่กองทะเบียนประวัติอาชญากร เมื่อได้รับผลแล้วจะส่งสำนวนการสอบสวนมีความเห็นสั่งฟ้องคดีไปยังอัยการจังหวัดระยองต่อไป ซึ่งเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๔ ผู้ถูกร้องที่ ๑ แจ้งแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่า ผู้ถูกร้องที่ ๑ ได้รับหนังสือยื่นยันจากเรื่องจำ [REDACTED] ว่าผู้ร้องถูกคุมขังอยู่ที่เรือนจำ [REDACTED] ล้า จากนั้นจะส่งสำนวนการสอบสวนไปยังอัยการจังหวัดระยองต่อไป

ส่วนผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้ดำเนินคดีกับผู้ร้องในข้อหาไม่เครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครอง โดยไม่ได้รับอนุญาต ตามคดีอาญาที่ ๒๔๖/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑ เหตุเกิดเมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๑ และผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้เข้าแจ้งข้อกล่าวหาและแจ้งสิทธิตามกฎหมายแก่ผู้ร้องที่เรื่องจำ [REDACTED] เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๑ โดยผู้ร้องได้ให้การรับสารภาพตลอดข้อกล่าวหา จากนั้นผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้มีหนังสือ [REDACTED] ลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ถึงผู้บัญชาการเรื่องจำ [REDACTED] ข้อหาดังตัวผู้ร้องไว้ดำเนินคดี สาเหตุที่ผู้ถูกร้องที่ ๒ ยังไม่ส่งสำนวนคดีนี้ไปยังพนักงานอัยการ แจ้งว่าเนื่องจากผู้ร้องอยู่ระหว่างถูกดำเนินคดีในฐานความผิดอื่นตามคำพิพากษาศาลจังหวัดระยอง ต่อมาเมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๔ ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้แจ้งแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่า จะดำเนินการสำนวนการสอบสวนมีความเห็นสั่งฟ้องคดีไปยังอัยการจังหวัดระยองโดยเร็วต่อไป ซึ่งเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๔ ผู้ถูกร้องที่ ๒ แจ้งแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติว่า คดีนี้ได้ส่งสำนวนการสอบสวนไปยังอัยการจังหวัดระยองแล้ว เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๔

กรณีมีปัญหาที่ต้องพิจารณาว่า ผู้ถูกร้องทั้งสองได้กระทำหรือละเลยการกระทำอันเป็นกรรมสิทธิมนุษยชนต่อผู้ร้อง กรณีดำเนินคดีล่าช้า หรือไม่ อย่างไร

พิจารณาแล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๖๘^๑ ได้บัญญัติให้รัฐจัดให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก รวดเร็ว ประกอบตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๓^๒ และเป็นไปตามที่กติการะห่วงประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง (International Covenant on Civil and Political Rights: ICCPR) ข้อ ๑๙^๓ ได้ให้การรับรองสิทธิของบุคคลทุกคนซึ่งต้องหากระทักความผิดมีสิทธิที่จะได้รับแจ้งโดยพลันซึ่งรายละเอียดเกี่ยวกับสภาพและเหตุแห่งความผิดที่ถูกกล่าวหา สิทธิที่จะมีเวลาและได้รับความสะดวกเพียงพอแก่การเตรียมการเพื่อต่อสู้คดี รวมทั้งสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาโดยไม่ซักซ้ายเกินความจำเป็น

/ และตามคำสั่ง ...

^๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

มาตรา ๖๘ รัฐพึงจัดระบบการบริหารงานในกระบวนการยุติธรรมทุกด้านให้มีประสิทธิภาพ เป็นธรรมและไม่เลือกปฏิบัติ และให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยสะดวก รวดเร็ว และไม่เสียค่าใช้จ่ายสูงเกินสมควร

ฯลฯ

ฯลฯ

^๒ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๓๓ เมื่อผู้ต้องหาถูกเรียก หรือส่งตัวมา หรือเข้าพบพนักงานสอบสวนเอง หรือปรากฏว่าผู้ใดซึ่งมาอยู่ต่อหน้าพนักงานสอบสวนเป็นผู้ต้องหา ให้ถามชื่อตัว ชื่อร่อง ชื่อสกุล สัญชาติ บิดามารดา อายุ อาชีพ ที่อยู่ ที่เกิด และแจ้งให้ทราบถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาว่าผู้ต้องหาได้กระทำผิดแล้วจึงแจ้งข้อหาให้ทราบ

การแจ้งข้อหาตามวรรคหนึ่ง จะต้องมีหลักฐานตามสมควรร่วมกันนั่นจะได้กระทำผิดตามข้อหาทั้ง

ผู้ต้องหามีสิทธิได้รับการสอบสวนด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่อง และเป็นธรรม

พนักงานสอบสวนต้องให้โอกาสผู้ต้องหาที่จะแก้ข้อหาและยื่นแสดงข้อเท็จจริงอันเป็นประโยชน์แก่ตนได้

เมื่อได้มีการแจ้งข้อกล่าวหาแล้ว ถ้าผู้ต้องหายังไม่ใช่ผู้ถูกจับและยังไม่ได้มีการออกหมายจับ แต่พนักงานสอบสวนเห็นว่ามีเหตุที่จะออกหมายขังผู้นั้นได้ตามมาตรา ๗๑ พนักงานสอบสวนมีอำนาจสั่งให้ผู้ต้องหาไปศาลเพื่อขอออกหมายขังโดยทันที แต่ถ้าขณะนั้นเป็นเวลาที่ศาลปิดหรือใกล้จะปิดทำการ ให้พนักงานสอบสวนสั่งให้ผู้ต้องหาไปศาลในโอกาสแรกที่ศาลเปิดทำการ กรณีเช่นว่านี้ให้นำมาตรา ๘๗ มาใช้บังคับแก่การพิจารณาออกหมายขังโดยอนุโลม หากผู้ต้องหามีประวัติตามคำสั่งของพนักงานสอบสวนดังกล่าว ให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจจับผู้ต้องหานั้นได้ โดยถือว่าเป็นกรณีจำเป็นเร่งด่วนที่จะจับผู้ต้องหาได้โดยไม่มีหมายจับ และมีอำนาจปล่อยชั่วคราวหรือควบคุมตัวผู้ต้องหานั้นไว้

^๓ กติการะห่วงประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง

ข้อ ๑๙ ...

๓. ในการพิจารณาคดีอาญา บุคคลทุกคนซึ่งต้องหากระทักความผิดยอมมีสิทธิที่จะได้รับหลักประกันขั้นต่ำดังต่อไปนี้โดยเสมอภาค

(ก) สิทธิที่จะได้รับแจ้งโดยพลันซึ่งรายละเอียดเกี่ยวกับสภาพและเหตุแห่งความผิดที่ถูกกล่าวหาในภาษาที่บุคคลนั้นเข้าใจได้

(ข) สิทธิที่จะมีเวลา และได้รับความสะดวกเพียงพอแก่การเตรียมการเพื่อต่อสู้คดี และติดต่อกับนายความที่ตนเลือกได้

(ค) สิทธิที่จะได้รับการพิจารณาโดยไม่ซักซ้ายเกินความจำเป็น

ฯลฯ

ฯลฯ

และตามคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๔๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ บพที่ ๔ มาตราการควบคุม ตรวจสอบ และเร่งรัดการสอบสวนคดีอาญา ข้อ ๔.๔ การสอบสวนคดีที่ผู้ต้องหาถูกควบคุมในคดีอื่น (ผู้ต้องหายาด) ได้กำหนดแนวทางการสอบสวนคดี โดยให้พนักงานสอบสวนรับสอบสวนดำเนินคดีกับผู้ต้องหาซึ่งถูกคุมขังในคดีอื่นให้แล้วเสร็จ โดยไม่ต้องรอให้พ้นโทษในคดีเดิมก่อน และส่งจำนวนให้พนักงานอัยการโดยเร็ว กรณีที่การสอบสวนเสร็จล้วนและมีความเห็นควรสั่งฟ้องผู้ต้องหาอายัด หลังจากส่งจำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการแล้ว ให้พนักงานสอบสวนมั่นติดตามผลการสั่งคดีของพนักงานอัยการ จนกระทั่งพนักงานอัยการมีคำสั่งฟ้องผู้ต้องหาที่ถูกอายัดต่อศาล และเรื่องจำได้รับหมายนัดพิจารณาของศาลนั้นแล้ว หรือพนักงานอัยการมีคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องผู้ต้องหาอยัดแล้ว ให้พนักงานสอบสวนรับมีหนังสือขอถอนอายัดผู้ต้องหาดังกล่าวไปยังสถานีที่ที่ขออายัดไว้โดยด่วนที่สุด ประกอบกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้เคยมีข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่มีการอายัดตัวตามข้อเสนอแนะฯ ที่ ๒/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐^๔

จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกร้องที่ ๑ โดยสถานีตำรวจนครนิคมพัฒนาได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๒ อายัดตัวผู้ร้องไว้ดำเนินคดี แต่ปรากฏว่าผู้ถูกร้องที่ ๑ได้ดำเนินการแจ้งข้อกล่าวหาและแจ้งสิทธิตามกฎหมายแก่ผู้ร้องซึ่งเป็นผู้ต้องหา เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๔ และปัจจุบันยังไม่ได้ส่งจำนวนการสอบสวนเสนอไปยังอัยการจังหวัดรายองเพื่อพิจารณาสั่งฟ้อง

/ หรือสั่งไม่ฟ้อง ...

๔. ข้อเสนอแนะฯ ที่ ๒/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐

๗๗

๗๗

๔. ข้อเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเห็นสมควรเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๓) ดังนี้

๔.๑ กรรมราชทัณฑ์และสำนักงานตำรวจนครบาล ควรร่วมกับพิจารณากำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาความล่าช้าในการสอบสวนคดีของผู้ต้องขังที่มีคดีอย่างดี โดยในคดีที่ผู้ต้องหาได้หลบหนีในขั้นการสอบสวน หากต้องมาปรากฏว่าผู้ต้องหารายนั้นได้กระทำการผิดในอีกคดีหนึ่ง และหรือในท้องที่อื่น และศาลมีหมายให้ขังผู้ต้องหารายนั้นไว้ระหว่างการสอบสวน ให้เรื่องจำหรือทัณฑสถานที่คุมขังผู้ต้องหารายนั้น เร่งตรวจสอบข้อมูลทางคดี แล้วแจ้งไปยังพนักงานสอบสวนท้องที่ที่ผู้ต้องหารายนั้นหลบหนีเพื่อทราบ โดยหลังจากที่พนักงานสอบสวนทราบเหตุดังกล่าวแล้ว จะต้องรับสอบสวนตามกระบวนการให้เสร็จสิ้นแล้วส่งจำนวนการสอบสวนให้พนักงานอัยการโดยเร็ว และหากปรากฏว่าคดีที่ผู้ต้องหารายนั้นถูกคุมขังอยู่เสร็จสิ้นคดีในศาลชั้นต้นแล้ว ให้เรื่องจำหรือทัณฑสถานนั้น ๆ แจ้งพนักงานสอบสวนเพื่อส่งจำนวนการสอบสวนไปยังพนักงานอัยการ พร้อมกับประสานกับกรรมราชทัณฑ์ เพื่อขอโอนตัวผู้ต้องขังจากเรื่องจำหรือทัณฑสถานที่ผู้ต้องหารายนั้นถูกคุมขังอยู่ ไปควบคุมยังเรื่องจำที่มีเขตอำนาจหนื้อห้องที่ที่ความผิดเกิด เพื่อที่พนักงานอัยการจะได้ยื่นฟ้องต่อศาลต่อไปโดยไม่ต้องให้คดีใกล้ขาดอายุความ

๗๗

๗๗

๒๕๖๔ และปัจจุบันยังไม่ได้สรุปสำนวนการสอบสวนส่งไปยังอัยการจังหวัดรายองเพื่อพิจารณาสั่งฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้องผู้ร้องแต่อย่างใด รวมระยะเวลาตั้งแต่วันที่รู้ถึงสถานที่คุณชั้งของผู้ต้องหาอยัดและวันที่แจ้งข้อกล่าวหา จนถึงปัจจุบันเป็นเวลากว่า ๒ ปี

ส่วนผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้มีการเข้าแจ้งข้อกล่าวหาและแจ้งสิทธิตามกฎหมายแก่ผู้ร้องที่เรือนจำ [REDACTED] เมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๑ และมีหนังสือลงวันที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ขออยัดตัวผู้ร้องไว้ดำเนินคดี ต่อมา ผู้ถูกร้องที่ ๒ ได้สรุปสำนวนการสอบสวนเสนอไปยังอัยการจังหวัดรายองเพื่อพิจารณาสั่งฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้องผู้ร้องแล้ว เมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๔ รวมระยะเวลาตั้งแต่วันที่แจ้งข้อกล่าวหา วันที่รู้ถึงสถานที่คุณชั้งของผู้ต้องหาอยัดและวันที่เสนอสำนวนไปยังอัยการจังหวัดรายอง เป็นเวลากว่า ๒ ปี

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวเห็นว่า ผู้ถูกร้องทั้งสองใช้ระยะเวลาในการดำเนินการล่าช้าเกินสมควรไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๖๘ กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ข้อ ๑๔ และคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๔๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ บทที่ ๔ ข้อ ๔.๔ ทำให้ผู้ร้องไม่ได้รับการคุ้มครองสิทธิในฐานะผู้ต้องหาที่จะได้รับการสอบสวนด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่อง และเป็นธรรมอย่างเพียงพอตลอดจนสิทธิประโยชน์อันพึงได้ของผู้ต้องขัง เช่น การลดด่วนต้องโทษ การขอพักการลงโทษหรือการขอพระราชทานอภัยโทษ เป็นต้น การกระทำการของผู้ถูกร้องทั้งสองจึงเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อผู้ร้อง ดังนั้น เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนแก่ผู้ร้อง และป้องกันปัญหาเกี่ยวกับกระบวนการสอบสวนที่อาจเกิดขึ้นต่อไปในอนาคตจากความล่าช้าของกระบวนการยุติธรรม โดยเฉพาะกระบวนการประสานงานระหว่างพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ ศาล และกรรมราชทัณฑ์ ตลอดจนเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ต้องหาที่ถูกควบคุมตัวอยู่ในคดีอื่น (ผู้ต้องหาอยัด) ให้ได้รับการสอบสวนดำเนินคดีด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่อง และเป็นธรรม คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงเห็นควรเสนอแนะมาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อสถานีตำรวจนครบาลเมืองรายอง และสำนักงานตำรวจนครบาล ทั้งนี้ ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๔๗ (๑) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๑) ประกอบมาตรา ๓๖ เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

๔. มติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในคราวประชุมด้านการคุ้มครองและมาตรฐานการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ครั้งที่ ๔๙/๒๕๖๔ (๑) เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๔ จึงมีมติว่า การกระทำการของผู้ถูกร้องทั้งสองเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน และให้เสนอแนะ

มาตรการหรือแนวทางที่เหมาะสมในการป้องกันหรือแก้ไขการละเมิดสิทธิมนุษยชนต่อสถานีตำรวจนครร
เมืองรายอง และสำนักงานตำรวจนคราช ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐
มาตรา ๒๔๗ (๑) และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๖ (๑) ประกอบมาตรา ๓๖ เพื่อดำเนินการดังนี้

๕.๑ ให้สถานีตำรวจนครรเมืองรายองเร่งรัดผู้ถูกร้องที่ ๑ สรุปสำนวนการสอบสวน
เสนอไปยังอัยการจังหวัดรายองเพื่อพิจารณาตามกฎหมายโดยเร็ว และกำชับพนักงานสอบสวนให้ปฏิบัติ
ตามคำสั่งสำนักงานตำรวจนคราชที่ ๔๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ในส่วนของมาตรการ
ควบคุม ตรวจสอบ และเร่งรัดการสอบสวนคดีอาญา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้อ ๔.๔ การสอบสวนคดี
ที่ผู้ต้องหาถูกควบคุมในคดีอื่น (ผู้ต้องหาอายัด) อย่างเคร่งครัด เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ต้องหา
ให้ได้รับการสอบสวนดำเนินคดีด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่อง และเป็นธรรมต่อไป

๕.๒ ให้สำนักงานตำรวจนคราชตรวจสอบหาเหตุของความล่าช้าในกรณีนี้
และกำชับพนักงานสอบสวนทั่วประเทศให้ปฏิบัติตามคำสั่งสำนักงานตำรวจนคราชที่ ๔๙/๒๕๖๐
ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ในส่วนของมาตรการควบคุม ตรวจสอบ และเร่งรัดการสอบสวนคดีอาญา
โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้อ ๔.๔ การสอบสวนคดีที่ผู้ต้องหาถูกควบคุมในคดีอื่น (ผู้ต้องหาอายัด)
และข้อเสนอแนะฯ ที่ ๒/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๐ ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน
แห่งชาติอย่างเคร่งครัด เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ต้องหาให้ได้รับการสอบสวนดำเนินคดี
ด้วยความรวดเร็ว ต่อเนื่อง และเป็นธรรมต่อไป

ทั้งนี้ ให้ดำเนินการภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับรายงานนี้

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางสาวพรประไพ กาญจนรินทร์

ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางปรีดา คงแป้น

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุชาติ เศรษฐมานันนี

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางสาวศยาล ไกยูรวงศ์

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นางสาวปิติกาญจน์ สิทธิเดช

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

นายวสันต์ ภัยหลีกเลี้ยง

กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
